

Dosarul nr. 2ra-1385/22
2-21109515-01-2ra-29092022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) C. Valah
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Torlac Irina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Torlac Irina
împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Tractexim" cu privire la încasarea
salariului, penalității, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de
judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022,

c o n s t a ț ă :

La 20 iulie 2021, Torlac Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva
SRL "Tractexim" cu privire la încasarea salariului, penalității, încasarea
prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Torlac Irina a menționat că la 01 iulie 2018 a fost
angajată la SRL "Tractexim" în calitate de vânzător.

Prin ordinul nr. 9/19D din 02 septembrie 2019, a fost desfăcut contractul
individual de muncă în temeiul art. 85 alin. (1) din Codul muncii din propria
inițiativă.

De asemenea, a relevat că la eliberare, nu i-au fost achitate sumele convenite,
în acest sens, la 16 septembrie 2019 a depus o petiție la Inspectoratul de Stat al
Muncii privind soluționarea problemei respective.

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 17 octombrie 2019, a fost
informată despre rezultatele examinării petiției și încălcările constatate, fiind
indicat că angajatorul a admis o restanță la salariu față de Torlac Irina în sumă de
21 188,89 de lei.

În rezultat, în privința SRL ”Tractexim” a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 55 alin. (3) lit. a) și d) și art. 57 alin. (1) din Codul contravențional.

La fel, reclamanta a specificat că SRL ”Tractexim” urmează să-i achite pentru reținerea plăților salariale penalitate în sumă de 43 609 lei pentru perioada 03 septembrie 2019 – 19 iulie 2021.

Torlac Irina a solicitat încasarea de la SRL ”Tractexim” a salariului restant pentru perioada 01 februarie 2019 – 02 septembrie 2019 în sumă de 21 188,89 de lei, încasarea sumei de 43 6099 lei cu titlu de penalitate pentru perioada 03 septembrie 2019 până la data executării hotărârii, încasarea sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2021, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Torlac Irina.

S-a încasat de la SRL ”Tractexim” în beneficiul Irinei Torlac suma de 21 188,89 de lei cu titlu de salariu restant, suma de 43 609 lei cu titlu de penalitate și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat de la SRL ”Tractexim” în beneficiul statului suma de 1 943,93 de lei cu titlu de taxă de stat de care reclamanta a fost scutită prin efectul legii.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 08 aprilie 2022, s-a încasat de la SRL ”Tractexim” în beneficiul Irinei Torlac suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, pretenția a fost respinsă.

S-a încasat de la SRL ”Tractexim” în beneficiul statului suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat de care reclamanta a fost scutită prin efectul legii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2022, s-a admis apelul declarat de SRL ”Tractexim”, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 22 decembrie 2021 în partea admiterii pretenției privind încasarea penalității și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Torlac Irina împotriva SRL ”Tractexim” cu privire la încasarea penalității.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că este greșită concluzia instanței ierarhic inferioare cu privire la încasarea sumei de 43 609 de lei, ce constituie 0,3 % din suma neplătită în termen pentru perioada 09 septembrie 2019 – 19 iulie 2021 conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii, din motiv că compensația de întârziere în mărime de 0,3 % se va calcula pentru fiecare sumă neachitată, începând cu termenul de la care suma dată a devenit certă, exigibilă și scadentă.

La caz, instanța de apel a reținut că reclamanta a solicitat încasarea compensației de întârziere pentru perioada 09 septembrie 2019 - 19 iulie 2021, pretenție admisă de către instanța ierarhic inferioară.

În speță, instanța de apel a constatat că prima instanță neîntemeiat a încasat suma de 43 609 lei, or, la caz, nu au fost întrunite condițiile obligatorii prevăzute de lege în acest sens și anume, adresarea salariatului cu o cerere scrisă privind

repararea prejudiciului material în adresa angajatorului, respectiv nu a fost stabilită existența vinei angajatorului.

Deci, în lipsa dovezii de adresare și înregistrării cererii salariatului privind repararea prejudiciului material, nu poate fi stabilită vina angajatorului ca o condiție obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că pretenția privind încasarea compensației de întârziere conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Totodată, instanța de apel a concluzionat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privind încasarea sumei de 10 000 lei, încasată cu titlu de prejudiciu moral, quantum dedus din caracterul și gravitatea suferințelor morale suportate, în coroborare cu principiul compensării echitabile, în consecință reprezentând o despăgubire care nu constituie venituri nejustificate pentru cel lezat și nici sume excesive pentru autorul daunei.

La 15 septembrie 2022, Torlac Irina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta Torlac Irina, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a examinat cauza superficial, or, la materialele cauzei a fost anexată hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 15 noiembrie 2019, prin care SRL "Tractexim" a fost recunoscută vinovată de încălcarea prevederilor Codului muncii în privința sa, intimatul fiind sancționat cu amendă în mărime de 13 500 lei.

Astfel, a fost stabilit faptul existenței neachitării salariului de către SRL "Tractexim".

Prin urmare, recurenta a menționat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La 29 septembrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă plicul a fost restituit cu mențiunea "nereclamat" (f. d. 139-140).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 07 iulie 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 15 septembrie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Torlac Irina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Torlac Irina.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh